

สรุปข่าวสำคัญ ระหว่างวันที่ 13 – 19 มกราคม 2561

ญี่ปุ่นเร่งแก้ Technical Guideline สำหรับการ ใช้ Drone บินอัตโนมัติในการทำการเกษตร (13 มกราคม 2561)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เตรียมปรับแก้แนวทางการปฏิบัติทางเทคนิค (Technical Guideline) การใช้อากาศยานไร้คนขับ (Drone) ในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตร ให้สามารถทำการบินโดยอัตโนมัติได้ ตั้งเป้าแล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม เพื่อตอบสนองต่อข้อเรียกร้องจากภาคเกษตรในการลดแรงงานในการทำการเกษตร ทั้งนี้จะเร่งกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของ Drone รวมถึงกำหนดสภาพอากาศและสภาพแปลงที่สามารถทำการบินแบบอัตโนมัติได้ เพื่อให้ทันก่อนฤดูร้อนซึ่งเป็นช่วงกำจัดและป้องกันศัตรูพืชในแปลงข้าว

MAFF เตรียมแก้ไข “แนวทางการปฏิบัติทางเทคนิค (Technical Guideline) การใช้อากาศยานไร้คนขับในการฉีดพ่นยา” ซึ่งจัดทำขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม 2558 และจำกัดเฉพาะการใช้ Drone แบบมีคนบังคับ ขณะที่การบินแบบอัตโนมัติจะใช้พิกัดตำแหน่งจากระบบ GPS และทำการบินในเส้นทางที่ได้ตั้งเอาไว้ การใช้ Drone แบบบินอัตโนมัติในการฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรเป็นที่แพร่หลายแล้วในหลายประเทศโดยเฉพาะประเทศจีน สำหรับญี่ปุ่นปัจจุบันมีการใช้ Drone แบบบินอัตโนมัติเฉพาะในการถ่ายภาพเท่านั้น

การป้องกันไม่ให้สารเคมีที่ฉีดพ่นกระจายไปยังแปลงข้างเคียงเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดมาตรการดังกล่าว โดยใน Technical Guideline จะกำหนดให้ผู้ใช้งานนำเครื่องระบุพิกัดแบบเคลื่อนที่ได้มาใช้เพื่อให้ Drone สามารถจับพิกัดได้อย่างแม่นยำ และจะกำหนดความเร็วของลมที่สามารถใช้งานได้ นอกจากนี้ จะกำหนดให้ผู้ใช้งานต้องเฝ้าดูการทำงานของ Drone และเตรียมมาตรการรับมือกรณีฉุกเฉิน ทั้งนี้ สมาคมการบินเกษตร และบริษัท Nileworks ซึ่งเป็นผู้ผลิต Drone และ JA-Zennoh (National Federation of Agricultural Cooperative Associations) เป็นผู้ร่วมลงทุน จะร่วมกันพิจารณาในรายละเอียดต่อไป

ตั้งแต่เดือนเมษายน 2559 เป็นต้นมา สมาคมการบินเกษตรได้ให้การรับรอง Drone ที่บังคับแบบ Remote Sensing ทั้งหมด 11 รุ่น จากผู้ผลิต 7 ราย โดย Plant Protection Division กระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น เปิดเผยว่า Drone ที่ได้รับการรับรองส่วนใหญ่สามารถปรับให้ทำการบินแบบอัตโนมัติได้ และมีแผนจะดำเนินการทดสอบการทำงานของการบินอัตโนมัติดังกล่าว

ในปี 2559 พื้นที่ที่ใช้ Drone ในการฉีดพ่นยาฆ่าแมลงมีจำนวน 684 เฮกตาร์ (หรือประมาณ 4,275 ไร่) ในจำนวนนี้เป็นแปลงปลูกข้าวจำนวน 586 เฮกตาร์ (หรือประมาณ 3,662.5 ไร่) หรือมากกว่าร้อยละ 80 ของพื้นที่ที่ใช้ Drone ทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีการใช้ในพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองและผักกลางแจ้งอีกด้วย

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ The Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นกำจัดไก่ในฟาร์มที่พบใช้หวัดนกฯ และฟาร์มในพื้นที่ข้างเคียงเสร็จสิ้นแล้ว (13 มกราคม 2561)

เมื่อวันที่ 12 มกราคมที่ผ่านมา ไซหวัดนกที่ตรวจพบในฟาร์มเลี้ยงไก่ในจังหวัด Kagawa ได้รับการยืนยันว่าเป็นไซหวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง H5N6 และในวันเดียวกันได้มีการกำจัดไก่ในฟาร์มดังกล่าวอย่างจริงจัง ทั้งนี้การดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 24 ชั่วโมงตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ถึงแม้ว่าการทำงานจะเป็นไปด้วยความล่าช้าเนื่องจากสภาพอากาศที่หนาวและมีหิมะตก โดยได้ทำการกำจัดไก่ด้วยวิธีการเผาจำนวน 51,000 ตัว ในฟาร์มที่พบใช้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง และอีกประมาณ 40,000 ตัว จากฟาร์มในรัศมี 1.5 กิโลเมตร

ตาม Quarantine Guideline หน่วยงานด้านปศุสัตว์ของจังหวัด เปิดเผยว่า สภาพอากาศที่หนาวเย็นและมีหิมะตกลงมาทำให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความล่าช้ากว่าที่คาดเอาไว้

นอกจากนี้ พื้นที่ในรัศมี 3 กิโลเมตรจากฟาร์มที่ตรวจพบใช้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้าย (ห้ามเคลื่อนย้ายออกจากฟาร์ม) ซึ่งครอบคลุมฟาร์มเลี้ยงไก่จำนวน 7 แห่ง ไก่ 130,000 ตัว และพื้นที่ในรัศมี 3 – 10 กิโลเมตรถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่จำกัดบริเวณการขนย้าย (ห้ามขนย้ายออกจากพื้นที่รัศมีดังกล่าว) ครอบคลุมไปถึงฟาร์มเลี้ยงไก่ในจังหวัด Tokushima 1 แห่ง รวมจำนวนฟาร์ม 18 ฟาร์ม ไก่ 960,000 ตัว จากนั้นหากผลการตรวจฟาร์มเลี้ยงไก่ในพื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายเป็น negative และผลการตรวจในวันที่ 10 หลังจากการกำจัดโรคในฟาร์มที่พบใช้หวัดนกฯ เสร็จสิ้น เป็น negative ทางกรมจะยกเลิกพื้นที่จำกัดบริเวณการขนย้าย และหากตลอดระยะเวลาเฝ้าระวัง จนถึงวันที่ 21 หลังจากการกำจัดโรคในฟาร์มที่พบใช้หวัดนกฯ แล้วเสร็จ ไม่พบสิ่งใดผิดปกติ พื้นที่จำกัดการเคลื่อนย้ายจะได้รับการยกเลิกเช่นเดียวกัน

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ The Japan Agricultural News

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรฯ ของญี่ปุ่น 11 เดือนแรกของปี 2560 ทำลายสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์ (13 มกราคม 2561)

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ และประมง ในปี 2560 มีแนวโน้มทำลายสถิติสูงสุดเป็นประวัติการณ์ จากสถิติการส่งออกสินค้าเกษตรฯ เผยแพร่เมื่อวันที่ 12 มกราคมที่ผ่านมา โดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) พบว่า มูลค่าการส่งออกเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2560 มีมูลค่าประมาณ 720,000 ล้านเยน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2559 ร้อยละ 7 ซึ่งหากมูลค่าการส่งออกในช่วงเดือนธันวาคม 2560 ใกล้เคียงกับปีก่อนๆ มูลค่าการส่งออกทั้งปีในปี 2560 จะสูงกว่ามูลค่าในปี 2559 ทั้งนี้มูลค่าการส่งออกเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากอาหารญี่ปุ่นเป็นที่นิยมในหลายประเทศ โดยเฉพาะการส่งออกเนื้อวัวและชาอยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตามเพื่อที่จะให้บรรลุเป้าหมายการส่งออกในปี 2562 ที่รัฐบาลกำหนดไว้ที่ 1 ล้านล้านเยน ญี่ปุ่นจะต้องเร่งการเพิ่มปริมาณการส่งออกให้มากกว่าปัจจุบัน

ในช่วงเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2560 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตรฯ คิดเป็นมูลค่า 715,800 ล้านเยน ใกล้เคียงกับมูลค่าการส่งออกทั้งปีในปี 2559 ที่มีมูลค่า 750,200 ล้านเยน ซึ่งโดยปกติแล้วในเดือนธันวาคมจะมีมูลค่าการส่งออกค่อนข้างสูงเป็นเพราะอุปสงค์สืบเนื่องจากเทศกาลตรุษจีน โดยมูลค่าการส่งออกในเดือนธันวาคม 2559 มีมูลค่า 80,000 ล้านเยน ทั้งนี้หากมูลค่าการส่งออกในเดือนธันวาคมเป็นเช่นเดียวกับปีก่อนๆ ค่อนข้างเป็นที่แน่ชัดว่ามูลค่าการส่งออกทั้งปีในปี 2560 จะสูงถึง 800,000 ล้านเยน

สินค้าเกษตรที่มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ได้แก่ เนื้อวัว เนื่องจากญี่ปุ่นกลับมาส่งออกเนื้อวัวไปยังไต้หวันได้อีกครั้ง นอกจากนี้เนื้อวัวของญี่ปุ่นยังคงได้รับความนิยมอย่างสูงในสหรัฐฯ และฮ่องกง ในช่วงเดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2560 ส่งออกเนื้อวัวคิดเป็นมูลค่า 16,200 ล้านเยน (จำนวน 2,300 ตัน) ในส่วนของการส่งออกข้าว นอกเหนือจากการส่งออกไปยังตลาดที่มีอยู่แล้ว เช่น ฮ่องกง ความนิยมในอาหารญี่ปุ่นยังทำให้ญี่ปุ่นยังสามารถขยายตลาดไปยังสหรัฐฯ และอังกฤษ โดยในช่วง 11 เดือนแรกของปีที่ผ่านมา ส่งออกข้าวคิดเป็นมูลค่า 2,800 ล้านเยน (จำนวนประมาณ 10,000 ตัน) เพิ่มขึ้นเป็น 3 เท่าในช่วง 5 ปี สำหรับ

การส่งออกชาเขียวมีมูลค่า 13,000 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากผู้บริโภคให้ความสนใจด้านสุขภาพ

เมื่อพิจารณารายประเทศผู้นำเข้าแล้วพบว่าในเกือบทุกตลาดหลัก เช่น ฮองกงและจีน มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามมูลค่าการส่งออกไปได้ในวันลดลงร้อยละ 12 เป็นผลจากปริมาณผลผลิตแอปเปิ้ลในปีที่ผ่านมาไม่ค่อยดี นอกจากนี้ยังคงมีบางประเทศที่คงมาตรการด้านการนำเข้าสินค้าเกษตรจากญี่ปุ่นสืบเนื่องจากอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ Fukushima เมื่อ 7 ปีก่อน จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการดำเนินการเพื่อขอยกเลิกและผ่อนปรนมาตรการดังกล่าว เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการส่งออกอีกต่อไป

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ The Japan Agricultural News

รัฐบาลญี่ปุ่นสนับสนุนเต็มที่ให้เกษตรกรได้รับการรับรอง GAP หวังกระตุ้นการส่งออก (16 มกราคม 2561)

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) เตรียมสนับสนุนเกษตรกรในการขอรับรอง GAP ในปีงบประมาณ 2561 โดยจะสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรองและการฝึกอบรม อบรมเจ้าหน้าที่สหกรณ์ (JA) ให้เป็นผู้ให้คำแนะนำ และจัดให้เกษตรกรสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งนี้ ปัจจุบันผู้ประกอบการอุตสาหกรรมหลายรายเริ่มนำ GAP มาเป็นเงื่อนไขในการเลือกซื้อวัตถุดิบ

ในปีงบประมาณ 2561 MAFF ตั้งงบประมาณจำนวน 614 ล้านบาท ในการสนับสนุนให้เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานสากล Global GAP ตลอดจนมาตรฐาน GAP ของญี่ปุ่น หรือ JGAP และมาตรฐาน ASIAGAP ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ยกระดับ JGAP ให้เทียบเท่ามาตรฐานสากล นอกจากนี้ในร่างงบประมาณเพิ่มเติมประจำปี 2560 ก็มีการกำหนดงบประมาณจำนวน 200 ล้านบาทในการส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตร ซึ่งการสนับสนุนเกษตรกรให้ได้รับการรับรอง GAP และ ASIAGAP ก็ถูกกำหนดเป็นหนึ่งในกิจกรรมด้วย

เช่นเดียวกับการดำเนินการในปีงบประมาณ 2560 ในปีงบประมาณ 2561 MAFF จะสนับสนุนค่าใช้จ่ายสำหรับเกษตรกรในการเข้ารับการฝึกอบรม ค่าใช้จ่ายในการขอตรวจรับรอง ค่าวิเคราะห์ค่าดิน ค่าอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าโรงเก็บสารเคมีทางการเกษตร นอกจากนี้ผู้ที่ยังจะจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำของสหกรณ์ JA และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัด รวมถึงการสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้รับใบอนุญาต (license) เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้ารับการอบรมจากเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

ทั้งนี้ที่ผ่านมา MAFF เป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนเอง แต่ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561 เป็นต้นไป MAFF จะเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณให้จังหวัด และให้จังหวัดใช้งบประมาณดังกล่าวในการดำเนินการ โดยจะจัดลำดับความสำคัญและสัดส่วนงบประมาณโดยพิจารณาถึงสภาพของแต่ละพื้นที่ อาทิ จังหวัดที่มีเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ไม่เพียงพอ หรือจังหวัดที่มีโมเดลการถ่ายทอดสู่ระดับพื้นที่ เป็นต้น

ในร่างงบประมาณเพิ่มเติมประจำปี 2560 ก็มีการกำหนดการดำเนินการในการสนับสนุนให้เกษตรกรได้รับการรับรองในลักษณะเดียวกันแต่จำกัดเพียง Global GAP และ ASIAGAP โดย Global GAP เป็นมาตรฐานสากลที่ใช้แพร่หลายในยุโรป ซึ่งมีผู้ประกอบการค้าปลีกหลายรายใช้เป็นมาตรฐานในการเลือกสินค้า จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมเพื่อให้ญี่ปุ่นสามารถส่งสินค้าเกษตรไปขายยังภูมิภาคดังกล่าวได้ ในส่วนของ ASIAGAP ทาง MAFF ตั้งใจจะให้เป็มาตรฐานที่เกิดในญี่ปุ่นและใช้แพร่หลายในภูมิภาคเอเชีย และเป็นสิ่งที่

ช่วยให้ญี่ปุ่นสามารถขยายตลาดการส่งออกสินค้าเกษตรในภูมิภาคได้ ทั้งนี้คาดว่ามาตรฐานดังกล่าวจะได้รับการยอมรับเป็นมาตรฐานสากลในช่วงปลายปีนี้

ค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อให้ได้รับการรับรอง GAP นับเป็นภาระสำหรับเกษตรกร โดยค่าใช้จ่ายในการขอตรวจรับรองอยู่ที่ประมาณ 200,000 เยน และค่าฝึกอบรมอยู่ที่ประมาณ 300,000 เยน โดยตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในปีงบประมาณ 2559 เป็นต้นมา ตามหลักการแล้ว MAFF จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าวทั้งหมด สำหรับอัตราการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ 2560 (งบเพิ่มเติม) และงบประมาณในปี 2561 จะมีการพิจารณาในรายละเอียดกันอีกครั้ง

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ The Japan Agricultural News

ญี่ปุ่นแจ้งจังหวัดปรับแนวทางการดำเนินการตรวจใช้หวัดนกฯ (17 มกราคม 2561)

สืบเนื่องจากระบาดของไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรงที่ จ. Kagawa กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง ญี่ปุ่น (MAFF) ได้มีหนังสือแจ้งจังหวัดเปลี่ยนแปลงแนวทางการปฏิบัติหลังจากได้รับหนังสือแจ้งกรณีมีสัตว์ปีกที่มีความผิดปกติ เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการตรวจพบไวรัส โดยเพิ่มจำนวนซากไก่ที่ต้องตรวจ และถึงแม้ว่าผลการตรวจจะเป็น negative ก็จะใช้วิธีร้องให้ฟาร์มเลี้ยงไก่เฝ้าสังเกตการณ์ต่อเนื่อง

การยืนยันไวรัสในการระบาดครั้งนี้ทำได้ค่อนข้างยาก โดยผลการทดสอบอย่างง่ายในช่วงเช้าของวันที่เข้าตรวจให้ผลเป็น positive แต่ผลการตรวจยืนยันอย่างละเอียดในช่วงค่ำไม่สามารถยืนยันได้อย่างชัดเจน ถึงแม้ว่าท้ายสุดแล้วจะสามารถยืนยันได้ว่าเป็นไวรัส H5N6 ที่เคยระบาดในปีที่ผ่านมา แต่การยืนยันเป็นไปด้วยความยากลำบาก จึงเป็นที่มาของการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินการในครั้งนี้

ตาม Quarantine Guideline แล้ว ภายหลังจากที่ได้รับหนังสือแจ้งกรณีมีสัตว์ปีกที่มีความผิดปกติ MAFF กำหนดให้ทดสอบอย่างง่ายกับซากไก่จำนวน 5 ตัวขึ้นไป ซึ่งการปรับเปลี่ยนแนวทางในครั้งนี้ กำหนดให้ตรวจซากไก่จำนวน 11 ตัวขึ้นไป กรณีที่มีไก่ตายไม่ถึง 11 ตัว ให้ดำเนินการทดสอบอย่างง่ายในซากไก่ทุกตัว และหากผลการทดสอบอย่างง่าย ณ ฟาร์มเลี้ยงไก่ แสดงผลเป็น positive ตาม Guideline กำหนดให้จังหวัดดำเนินการตรวจยืนยันอย่างละเอียด ณ Livestock Hygiene Service Center โดยการปรับเปลี่ยนแนวทางการในครั้งนี้ให้เพิ่มการส่งตัวอย่างไปยังหน่วยงานวิจัยของภาครัฐอีกทางหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มเติมกรณีผลการทดสอบอย่างง่ายแสดงผลเป็น negative กำหนดให้ฟาร์มเลี้ยงไก่ดังกล่าวต้องเฝ้าสังเกตการณ์ต่อเนื่องไปอีก และเพิ่มเติมการรายงานจำนวนไก่ที่ตายและกรณีมีเหตุผิดปกติรายวันจนกว่าจะไม่มีไก่ตายเพิ่มเติม

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ The Japan Agricultural News

จัดทำโดย

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ

ประจำกรุงโตเกียว